

10.2 Vymezení zásob

Dle nejčastějších způsobů pořízení můžeme zásoby členit na dvě skupiny – zásoby, které jsou ve většině případů pořízeny nákupem (zásoby nakupované) a zásoby, jejichž produkce je předmětem činnosti výrobních podniků (zásoby vlastní výroby). Obě skupiny zásob však lze získat i jinak než těmito cestami (tzv. bezúplatně, tj. přijatý dar, vklad do podnikání, použitelný odpad z výroby, zásoby nalezené apod.).

Zásoby nakupované:

a) skladovaný materiál:

- **suroviny – základní materiál** (hmoty, které při výrobním procesu přecházejí zcela nebo zčásti do výrobku a tvoří jeho podstatu),
- **pomocné látky** (hmoty, které přecházejí také přímo do výrobku, netvoří však jeho podstatu (např. finální lak, barva)),
- **provozovací látky** (hmoty, jichž je zapotřebí k zabezpečení výroby, do hotového produktu nepřecházejí (čistidla, mazací prostředky, palivo)),
- **náhradní díly** (předměty určené k uvedení hmotného majetku do původního (provozoschopného) stavu),
- **obaly** (slouží k ochraně a dopravě nakoupeného materiálu, zboží a vlastních výrobků. Jsou vratné (oběhové) nebo nevratné),
- **drobný hmotný majetek** (položky, které pro svou nízkou pořizovací hodnotu nebyly zařazeny mezi stálá aktiva (účetní jednotka se rozhodla, že nejsou dlouhodobým majetkem),
- **movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a kratší** (bez ohledu na výši pořizovací ceny),

b) **zboží** (všechno, co organizace nakupuje za účelem prodeje. Zbožím jsou i výrobky vlastní výroby, které byly aktivovány a předány do vlastních prodejen. Zbožím jsou též pozemky, budovy a stavby, které účetní jednotka pořizuje za účelem prodeje v nezměněné podobě a sama je nepoužívá, nepronajímá a neprovádí na nich technické zhodnocení).

a) **nedokončená výroba** (produkty, které již prošly jedním nebo několika výrobními stupni a nejsou již materiálem, ale také ne ještě hotovým výrobkem. Pod pojmem nedokončená výroba se zahrnují rovněž nedokončené výkony jiných činností, kde nevznikají hmotné produkty),

b) **polotovary vlastní výroby** (odděleně evidované produkty, které ještě neprošly všechny výrobní stupně a musí být proto dokončeny nebo zkompletovány do finálních výrobků v dalším výrobním procesu účetní jednotky; na rozdíl od nedokončené výroby však již mohou být realizovány (prodány) mimo účetní jednotku),

c) **výrobky** (předměty vlastní výroby, které prošly všemi výrobními stupni a jsou určeny k realizaci mimo účetní jednotku),

d) **zvířata** (mladá chovná zvířata, zvířata ve výkrmu a dále např. kožešinová zvířata, ryby, včelstva, hejna slepic, kachen, krůt, perliček, hus na výkrm, psi a další).